

Onze reporters op pad ...

Collectief Oortocht met “L’Eléphant Perdu” geenszins alledaagse poging tot grensverleggend ‘figurentheater’

Het jonge Vlaamse gezelschap Oortocht, rond bewegingstheaterartieste, auteur en theaterwetenschapper Marieke Breyne, koos het **Winterfestival Figeuro** van het Europees Figurentheatercentrum Gent uit als premièrekans - voor het Nederlands taalgebied - van zijn nieuwste productie “L’Eléphant Perdu”. Het werd binnen het genre figurentheater een op zijn zachtst uitgedrukt ... niet alledaagse confrontatie. Al was het maar door het feit dat slechts tien (en dan nog uitsluitend volwassen) toeschouwer tegelijk de voorstelling kunnen bijwonen. “L’Elephant Perdu” was eerder al op het Festival Mondial in Charleville-Mézières te zien in een aardig kortere try out versie en die werd daar, volgens diverse betrouwbare bronnen, niet eens slecht onthaald. De ‘uitgerokken’ versie in Gent kon op een iets minder enthousiast publieksonthaal rekenen. Het niet steeds zinvol toevoegen van stiltes en dramaturgisch niet sterk genoeg theatraal opvulsel. Wie zei ook weer dat het Gentse publiek tot de meest kritische van de wereld behoort... ? De internationale operadiva Vina Bovy.

Collectief Oortocht is een Gentse groep jonge kunstenaars met diverse achtergronden, die samen proberen de oude opsplitsing tussen diverse artistieke media, stijlen, expressievormen te heroriënteren in een nieuw creatief geheel. Ze kregen daartoe een groeikans binnen een Europees Interregproject *Trans-Form* en vonden een uitvalsbasis bij het Europees Figurentheatercentrum in Gent, dat als Vlaamse participant deel uit maakt van *Trans-Form*.

“L’Eléphant Perdu” wordt door de Oortocht-makers omschreven als een (theatrale) performance, een visuele ervaring rond en tussen het publiek Een happening geïnspireerd door fantasierijke, surrealistische beelden en verhalen, die uitnodigen om niet louter te kijken maar ook te participeren. En zelfs... (citaat) “Een interactieve kruising tussen Luis Buñuel en David Lynch.”, zoals een toeschouwer na de voorstelling liet noteren.” Dat blijkt niet helemaal onwaar, maar in Gent zagen de toeschouwers nog veel meer reminiscenties naar Eugenio Barba’s Odin Theater, Jerzy Grotowski, van heel ver het Théâtre de la Cruauté van Antonin Artaud, Peter Handke en zelfs een Tadeusz Kantor op lauw water... Dé toonaangevende

theatergeneratie van helaas het laatste kwart van de vorige eeuw.

Sfeervol mag je de *'Verloren olifant'* zeker noemen, van voor het begin overigens. De toeschouwers worden van bij de kassa a-theatraal, spontaan, losjes door een schraal verlicht gebouw (Het Lakenmetershuis) geleid en in een pikdonkere kelderruimte achtergelaten. Minuten gebeurt er niets. De 'gegijzelden' proberen elkaar – uit ongemak, onwennigheid...? – te overtreffen met diverse niveau's van geintjes. Erg langzaam (maar niet tergend) lang gloeit er licht aan door een raam in decorwand, dat afgesloten is met hedendaags Luxaflex-gordijn met wentelbare lamellen.

Zeer veelbelovend en haast onmerkbaar worden de kantelplaatjes gemanipuleerd waardoor het publiek heel erg geleidelijk inkijk krijgt in een ouderwets interieur, waarin een man onbeduidende klanken produceert. Bij nader toezien ligt de vloer vol houtschaafsels, in het midden zelfs op een hoopje. Weer ontzettend traag maar pregnant en interessant komt de heuvel in beweging en wordt een vrouwenfiguur (in goedkope [lingerie?] bikini) tot leven. Preuts maar mooi en boeiend.

Als de toeschouwers de ruimte in mogen, waar ze al meerdere minuten hebben binnengegluurd, worden ze meteen ontvangen aan een gedekte tafel en krijgen ze thee en taart geserveerd ... plus weinig zeggende verhaaltjes en wat ongeloofwaardige agressie van het mannelijk hoofdfiguur. Plots worden de toeschouwers gemaskerd (a la Desperado's) en wordt er één onder hen geschaakt van wie iedereen al lang door had dat ze een 'mol' was.

Met regelmaat komt er gelukkig nu en dan interessant beeld uit de (weg genomen) ramen - en naar de finale toe, ook de 'weggevalen' muren. In dat spel ontstaat een goed gehanteerd effect van gedaante en identiteitsverwarringen dat evenwel niet steeds begripbaar wordt in het totaalverhaal. Hoogtepunten zijn het 'nummer' van Marieke Breyne op de ladder (hier – en in de zagemeele scène - was naakt een functionele meerwaarde geweest, net zoals in de schilderkunst) en het (misschien wel te korte) 'stroboscopische' bewegingspatroon van de groep even later in de voorstelling.

Louter 'figurentheater' spel was ver te zoeken in *"L'Eléphant Perdu"*. O juist ja, in de haard op het televisiescherm wordt even een (speelgoed)pop verbrand en er zijn ook de maskers. Dat zal toeschouwers buiten het figurentheatercircuit uiteraard wel worst wezen en daar zou de voorstelling best wel kunnen aanslaan. (Freek Neyrinck)

gezien in het Lakenmetershuis op vrijdag 20 december 2013